

Griepepidemie trekt aan

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (Nivel)

Nieuwsbrief
Influenza-
Surveillance
2018-2019

Epidemiologische influenzasituatie in Nederland

In week 6 van 2019 rapporteerden de peilstations 9,6 patiënten met influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) per 10.000 inwoners (figuren 1 en 2). Dit ligt boven de epidemische grens van 5,1 per 10.000 inwoners en dit is daarmee de negende week van deze griepepidemie. Na enkele opeenvolgende weken met afnemende IAZ incidentie is er nu dus een duidelijke stijging te zien. Hoewel de huisartsen nog altijd relatief veel kinderen van 0 tot en met 4 jaar met IAZ zien is er ook in andere leeftijdscategorieën ruwweg een verdubbeling in de incidentie waarneembaar ten opzichte van vorige week.

Influenzavirusdetecties

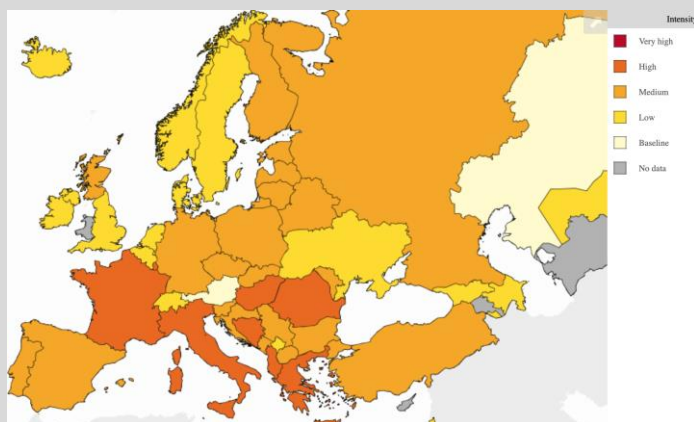
In week 6 van 2019 werd in de 26 door Nivel-peilstationhuisartsen afgenomen monsters van patiënten met een IAZ 10 keer (28%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus gedetecteerd, 9 keer (25%) een A(H3N2) influenzavirus (figuur 3) en daarnaast 3 keer (8%) een respiratoir syncytieel virus (RSV) en 1 keer (3%) een rhinovirus. In alle in dit seizoen sinds week 40/2018 door de peilstations afgenomen influenzavirus-positieve monsters van IAZ-patiënten werd 43 keer (65%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus aangetroffen, 22 keer (33%) een A(H3N2) influenzavirus en 1 keer (2%) een influenza B virus van de Yamagata-lijn.

Van de 391 door diagnostische ziekenhuislaboratoria bij het NIC aangemelde influenzavirussen sinds week 40 waren er 384 (98%) van het A-type en 7 (2%) van het B-type (figuur 4). Van de 197 verder getypeerde influenza A virussen behoorden er 111 (56%) tot het subtype A(H1N1)pdm09 en 86 (44%) tot het subtype A(H3N2). De diagnostische ziekenhuislaboratoria rapporteerden in de virologische weekstaten sinds week 47 ook hoofdzakelijk type A in de influenzavirus-positieve monsters (figuur 6).

Aan het begin van dit griepseizoen werden in patiënten met IAZ vaak RSV en rhinovirus gevonden. Zowel in de diagnostische ziekenhuislaboratoria als in de peilstations zagen we in de afgelopen weken een duidelijke toename in het aantal influenzavirus detecties en percentage influenzavirus-positieve monsters (figuren 3 en 6), waarbij deze week ook de IAZ incidentie in huisartsenpraktijken substantieel is toegenomen. Tot eind 2018 zagen we vooral (H1N1)pdm09 virus, maar inmiddels zien we toenemende cocirculatie van A(H3N2) virus.

De situatie elders op het noordelijk halfrond

In Europa nam in de afgelopen week de intensiteit van de griepepidemie met name naar het westen toe, met meldingen van hoge intensiteit in Luxemburg, Frankrijk en Italië. Vorige week maakten de landen in het zuidoosten al melding van hoge intensiteit (zie onderstaande figuur). (Bron: ECDC/WHO, [Flu News Europe](#)).

Wat wereldwijd opvalt dit seizoen is dat influenzavirussen van het B type nauwelijks worden waargenomen. Van de circa 60.000 influenzavirus-positieve monsters die recent werden getest op het noordelijk halfrond werd slechts 1.7% getypeerd als influenza B virus. In Noord Amerika, Noord Afrika, en Oost Azië domineerden A(H1N1)pdm09 virussen en in Iran domineerden A(H3N2) virussen. In Europa werden zowel A(H1N1)pdm09 als A(H3N2) virussen veelvuldig waargenomen.

Over het algemeen werkt de huidige grieprik beter tegen A(H1N1)pdm09 en influenza B virussen dan tegen A(H3N2). De hoge vaccin effectiviteit die vanuit Canada en Hong Kong werd gemeld tegen A(H1N1)pdm09 is in overeenstemming met het feit dat deze virussen zowel wat betreft de genetische als de antigene eigenschappen homogeen zijn en vergelijkbaar met de clade 6B.1 vaccinstam. Voor A(H3N2) virussen is de vaccin effectiviteit de laatste jaren lager omdat meerdere genetische clades van dit virus circuleren die wat betreft de antigene eigenschappen ook afwijken van de in eieren geproduceerde vaccinstammen. (Bron: ECDC/WHO, [Flu News Europe](#), WHO [influenza update](#))

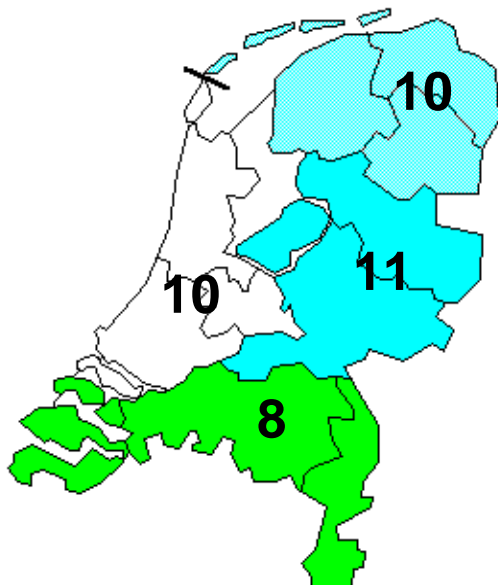

Fig. 1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 6 van 2019 (bron: Nivel, voorlopige gegevens).

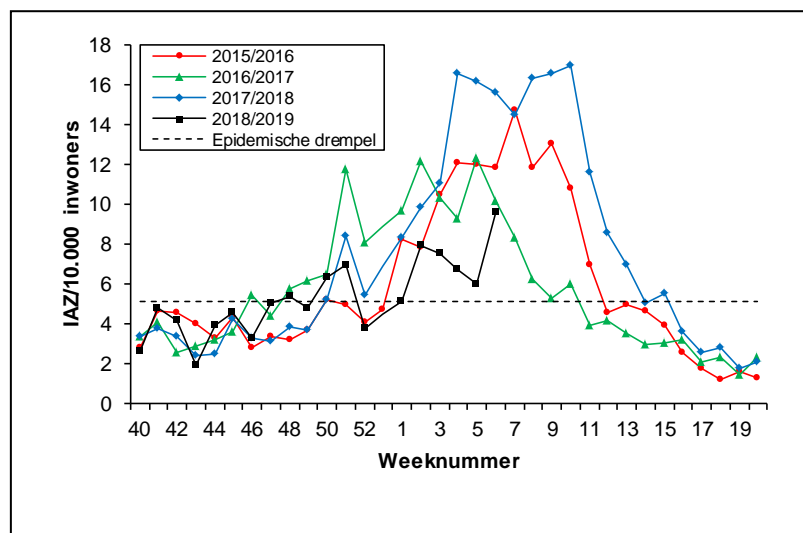

Fig. 2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2015-2019 per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel). De stippellijn geeft de epidemische drempel weer.

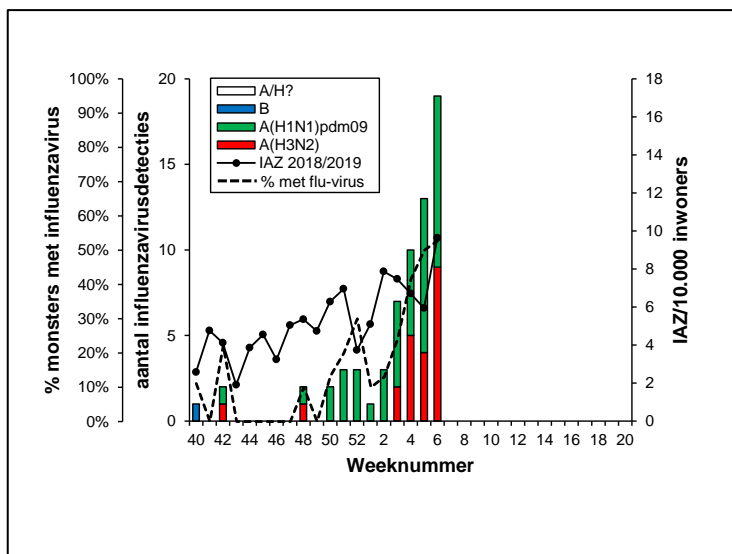

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenza virus is gedetecteerd en het percentage monsters waarin een influenza virus werd aangetroffen (y-assen links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. RIVM en Nivel).

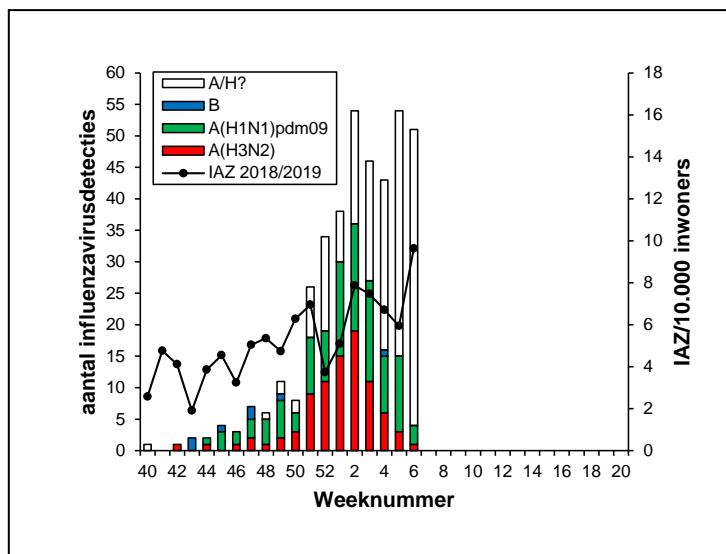

Fig. 4. Aantallen door Erasmus MC gedetecteerde virussen in vanuit diagnostische laboratoria naar Erasmus MC opgestuurde monsters (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. EMC en Nivel).

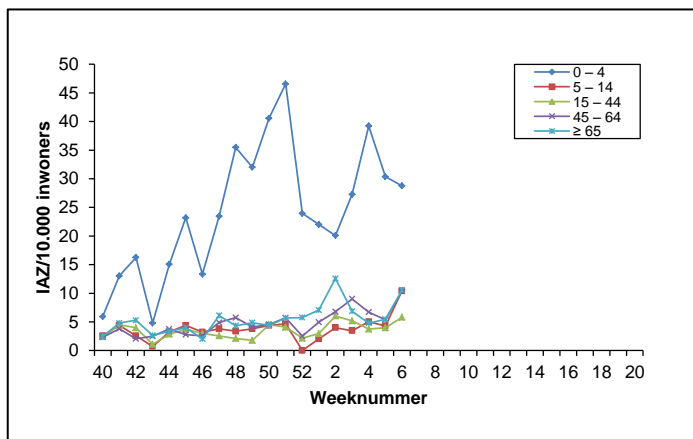

Fig. 5. Leeftijdverdeling van door peilstation-huisartsen geregistreeerde patiënten met IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel).

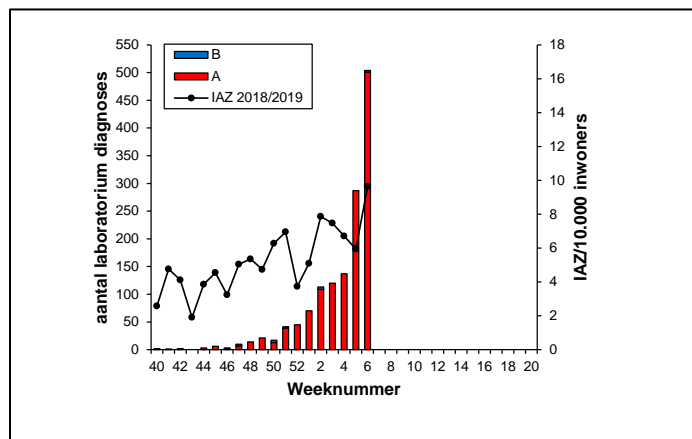

Fig. 6. Aantallen diagnoses van influenzavirus infecties gerapporteerd door de diagnostische laboratoria deelnemend aan de virologische weekstaten (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts). De laatste week is altijd een onderrapportage omdat op moment van data extractie nog niet alle laboratoria hun data hebben gerapporteerd (bron: resp. virologische weekstaten en Nivel).

Samenstelling van het influenzavaccin voor het seizoen 2018/2019

- A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-achtig virus;
- A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-achtig virus;
- B/Colorado/06/2017-achtig virus (B/Victoria/2/87 lijn);
- B/Phuket/3073/2013-achtig virus (B/Yamagata/16/88 lijn)

Voor trivalente vaccins wordt de B-component van de Victoria lijn aanbevolen. In Nederland volgt het Nationaal Programma Grieppreventie voor 2018/2019 het WHO advies voor trivalente vaccins.

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

Nivel, Utrecht
 Dr. Gé Donker, huisarts en epidemioloog
 Coördinator peilstations, Nivel Zorgregistraties eerste lijn
 Dr. Mariëtte Hooiveld

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
 Prof. dr. Ron Fouchier

RIVM, Bilthoven
 Dr. Adam Meijer
 Drs. Marit de Lange
 Dr. Anne Teirlinck

Redactiesecretariaat:
 Maria Silva
 Nationaal Influenza Centrum
 Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
 3000 CA Rotterdam

De Nieuwsbrief ook op Internet:
<http://www.erasmusmc.nl/viroscience>
<http://www.nivel.nl/griepmonitor>
https://www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Griep/Surveillance/Stand_van_zaken_griep

Virologische weekstaten:
<https://www.rivm.nl/virologische-weekstaten>

Nieuwsbrief
 Influenza-Surveillance
 2018-2019